

Morozov Daniil: vicifal
shido2308@yahoo.com
Ekaterinburg
Rossija / Rusän

YELOD 30id NÜM: 12 2020 DEKUL PADS: 101 jü 108.

O Volapükaflens valöpo!

Dönu dekul ekömon ko prim säsuna lunüpik zälas. Ayelo demü mesüls mödik karantenik da vol lölik mödikans vilons-la zelön nosi, ab vilons-la bleibön vobön, too mutoy bemastön oki e belifön vakenüpi ön fred ladöfik. Ye Volapükans bo okanons fredön dö zäladels, bi olabons mögi legudik ad fulükön livüpi me stud ai plitik Volapüka.

Suemob, das reidans mödikün gaseda obsik cedons deli teldeglulid dekula däti kritidazäla, ab dil ömik menefa jünu bleibon gebön kaledi evönädiköl di ‚Julius' e zelon kritidi tü del velid yanula, sevabo pos zel pötü nulayel. Atos tefon lekredanis e kultanis glüga Rusänik lotodogik, klu in Rusän del ebo velid yanula binon calöfiko zeladel pötü kritidazäl. Sekü atos Rusänans anik, kels jenöfo no lekredons Godi, kösömons ad zelön alyeliko kritidazäli telna, efe ma büdüls e katulima, e verätalekreda lofüdänik. Nutimo krit süükon pubodis vemo bisarikis pö sogäd.

Bisar nog votik tefon nulayeli in Rusän. Kaled di ‚Julius' pefinidon us te ün 1918 (ma ditretabüdül boljevanas), e memot dö kaled büik nog dabinon bevü Rusänans, mödikans kelanas zelons deli degfolid yanula (sevabo neiti vü del degkilid e degfolid) asä nulayeli vönädik (ma tradut vödik: „nulayel bäldik", Linglänapüko: ‚Old New Year'). Notodot at kofudükon foginänanis, zuo yanul 14 calöfiko binon vobadel kösömik.

Alo fütür oblinonös valanes gudikünosi! Demü kritidazäl e nulayel kömöls vipom reidanes zälaladälodi voik redakan:

XII:102:2020

Konot lepik.

Fa ‚Frank Roger’; tiäd rigik: ‚Monkey Business’;
tradutod Volapükik fa ‚Hermann Philipps’.

DIL TELID.

„Si! Ab cifob büsidi, e binos dämabik ad mosedön dunetäbi, kel labon moni ad remön utosi, keli desiron, igo ven dunetäb somik fädo binon lep. Anans ai no ye äkanons suemön atosi.”

„E vilagacifodans-li? Ästütons-li oli?”

Man änoom mäpeto osi. Smilil inepubon de logod oma; änotos, das atos äbinon dinäd, kel ibiedälükom omi boso.

„Vilagacifodans ästütons pluamanumi vilaganas, kel ävilon, das öfinükoböd seli oba lepes. Ai dönu äplänob, das äviodob loni nonik ni ädämob seimani, ab no ädemons blöfädi obik. Seimna lumans zao degtels boso pöfiks äfügoms bali dunetäbas lepik oba, ed ätädoms ad fefilükön selidöpi obik, if no ögudikumob. E cifodans no ävüjäfükons okis, ab äleadons jenön atosi. Äkleilos, ad palet kinik äklienons. Kludo älabob väli te bali. Ömutob refudön „dunetäbis patik” oba. Neföro älogob dönu onis, ibä pämofugons alna, kü äkünons ad kömön se fot. Fümob, das neföro ogekömons isio. Kisi nu dunons-li me mon onsik? Ba egolons votöpio ad duinön plösenis oksik, ad nükobükön moni e ad dunön nüremis; no sevobs osi. Fümos ye, das lepabüsid no plu ojenon in ‚Urumbatti’.”

Dunetäbs anik votik änükömons ini selidöp, klu hiel Tarquini ädanom mani pro tim oma, ed ämogolom. Ägoulom zi in vilag, ed ädrinom bovületi kafa, jüs äkanom gevegön me nibud lü ‚Jalafreen’: zif, kö älödom in lotidöp.

Ün soar ot hiel Tarquini ädrinom väreti bira in ‚bar’ lotidöpa. Äbetikom leliviko utosi, keli itüvom. Täno lotedan votik äbeseidom stuli di ‚bar’ näi om, äbonedom väreti bira ed äpladom yegi bisarik foi ok. Äbinon sotül skultura boadik, vemo grobik leigoäs prodot cila, kel isteifülon neskiliko ad ködön magedi

menik se boadadiled. Oni ästudom, ägüflekom e kälöfiko ägepladom. Äküpölo logedi nitedälik hiela Tarquini, äsäkom:

„Sevol-li, kö egetob ati? No okredol osi, o flen!"

„Alo sagolös osi obe!" hiel Tarquini ägesagom.

„Aposzedelo edunob flumedatävüli. Ven naf obsik äjolon, leps anik äkomons lä jolamöp ed äselons lekanotis somik. Jenöfiko ons it mekons dinis at. Äjonoy obes lepis anik, kels äbevobons ködölo boadi me stums döfik. No sevob, lio idagetons tiketi at, u tiketi ad selön prodotis oksik. E – no kredol-la osi – leps at älabons moni. Älabons völädis distik, igo dolaris Lamerikänik e yurodis. Ärefudons bankazöti pülik fa ob pelofhöli, ed ägegivons obe lukönädamoni, posä ilovegivob ones bankazöti plu völadöli. Äsevons vali, kel äzesüdos. E leps at äpöjutons törani alik, keli itüvons. Jinos binön nekredovik. No kredol obi, vo-li? Benö! gololöd e logolöd ito, o flenädan! E remolöd bali lekanotas lepik at, dü nog binons nejeriks. Skultur at igo ba obinon spekulot mu süperik, o flen!" Man äsplodülom me smil. Täno älüälükom küpäli oka lü biliar, keli pösods anik äpledons nedetü om.

„Dido nekredovik", hiel Tarquini ävispom, dü lülogom voboti „lekanik" grobik. Ätikom, das is in vilag leps niludo iküpedons boadiködanis. E das ikludons, das atos öbinon-la pöt pro ons ad meritön moni. Ätüvons tikamagoti teda, e vifiko ädafomons siti jäfidöl. E ba atos binon te tridäd balid volfa, kel odugon lepasogädi äl lüod no pespetöl. Lio atos ofinikon-li? Disinät onsik dö sogädakonöm stabü ted e dö sit kosäda monik odugon-li ve vegams leigik, äsä ve uts dabinanas menik? Odabinons-li suno leps liegik ed i püliks? Odabinons-li sogäts stabü monem pukumöl e nämädam dub ot? Leps anik otifons-li moni de votans? Anans igo osasenons-li votanis demü mon? Odabinons-li leps moniälik ä lavariks, ed uts, kels ofegebons moni oksik nespälölo? Mon e valikos, kel sekon de on, ovotükon-li löliko sogädi lepik, e fino oseasleiton-li oni, sümo äsä äjenon tefü sogäd menik? Logobs-li me atos primi volfa stunüköl, u bümali lügadramata vemik?

Hiel Tarquini älemufükom kapi oka. Man näi om äbonedom väreti bira nog bali, ed ägivom bötane bankazötis anik. Pö atos nendesino äjoikom donio skulturi boadik. Hiel Tarquini oni äfanädom, büä äkanon falön sui glun, ed ästudom oni. Dido skultur at äbinon vemo grobik e leno jönik ön sinif seimik vöda ot. Luveratiko pimekon nen desin lekanik seimik, ab te as yeg selidik. Ab leigoäsä man isagom, ämögos, das atos äbinon spekulot mu süperik. Ätikom, das ba sötom remön skulturi de man at. Ekö! Ägidetom. Völad ona ya ägretikumon… ■

NOTODOTS NITEDIK.

stul di ‚bar' = ‚barstool' yurod = ‚euro'.

DOG ELAS ‚BASKERVILLES'.

Fa hiel ‚Arthur Conan Doyle'. Petradutöl fa hiel ‚Oleg Temerov'. Tradutod papübon bai koräkots pülik fa hiel ‚Daniil Morozov'.

Kapit telid (dil kilid).

„Täno, o söl: ‚Holmes'! oleblünob ole bosi brefobüi⸗kum. Atos binon el „Kronig grafäna: ‚Devon' " dätü d. 14^{id} yunula ayelik. Ekö! nunod brefik dö jenöfots pedatuvülöl tefü deadam söla: ‚Charles Baskerville', kelos ejenon bü dels nemödik."

Flen obik äbiegädom boso föfio, e logod omik äve⸗don küpälik. Visitan obsik ägepladom lüni okik ed äprimom:

„Deadam süpik brefobüik at söla: ‚Charles Basker-ville', hikel pämäniotom as steifädan luveratik flanaü palet liberimik pö ziläk: ‚Mid-Devon'< ünü daväl balid⸗kömöl, evedükon grafänanefi glumiki. Do söl: ‚Char-les' < älödom pö ‚Baskerville Hall' dü tim tefädiko brefik, flenöf e giviäl tuvemiks omiks äsenälükons löfili e lestümi valikanes, kels äkosädons ko om. Nuti⸗mo, ven parvenans[1)] mödik davedons, trodos ad tuvön

jeneti, kö sprotan se dafamül vönik grafänik, lü kel dels badik ädutülons, ekanom jafädön liegi lönik e geblinön me atos geiläti tribüte ifailöl okik. Söl: ‚Charles’, äsä sevoy veitiko, äjafidom moni gretik me spekulots pö Sulüda⸗Frikop. Äbinölo visedikum ka utans, kels fövons jüs fätaluib ogü⸗tulon ta ons, egebidöfükom getotis ed egetävom ini Linglän kobü ons. Yels te tels epasetikons, sisä ifimalödikom pö ‚Baskerville Hall’, ab sagäd ya espearikon valöpo, disins kiogretik omik tefü dönustuk e gudükumam länilabota äbinons, kels peropons sekü deadam omik. Ito äbinölo nencilik, notodälo änotodom desiri, dat länädanef lölik öfrutidon benofäti omik dü lifüp lölöfik omik, e mödikans labons kodi pösodik ad belügön deadami süpik omik. Legivots nobaladälik omik noganes benodälik topik e grafänikes suvo pämäniotons pö padüls at.

Dinäds deadami söla: ‚Charles’ < teföls no kanons pacedön as pedaseivöl löliko fa vestig, ab nemu sagäds ut pemoükons, kelis lukredans topik äpakons. Kods go noniks dabinons ad niludön desini badik u tikodön, das deadam at ekanon pakodön fa bos nenatik. Söl: ‚Charles’ < äbinom viudan e man labü lüälastad bo bisarik. To lieg vemik okik, äbinom men neflagiälik tefü neodots lönik, e domadünanef omik pö ‚Baskerville Hall’ pämiedöfükon ad matanapär famülanemü ‚Barrymore’: himatan voböl as domadünan e jimatan as konöman. Temunod onas, ko temunods flenas ömik ebaibinöl, lüodükon ad utos, das saun söla: ‚Charles’ < ebadikumon ünü tim lätik, e kazeton ladamalädi seimik, äjonöl oki dub cens täina, brefanatemam, e glepäds japälik glumaladäla. Dokan: ‚James Mortimer’: flen e kevoban sanavik edeadölana, etemunom otosi.

XII:106:2020

Jenöfots tefü jenot binons balugiks. Söl: ‚Charles Baskerville’ < äkösömom ad donio⸗spatön ve lael taxudik famik ela ‚Baskerville Hall’ alneitiko büä ögolom ad slipön. Els ‚Barrymores’ ätemunons, das atos äbinon kösömot omik. Tü d. 4^{id} yunula söl: ‚Charles’ < ilesagom desini okik ad detävön lü ‚London’ ed ibüedom blümükön hieli ‚Barrymore’ päkemi omik. Ün neit et kösömiko isegolom ad spat neitik omik, ünü kel i kösömo äsmökom zigari. No plu ägegolom. Tü düp degtelid ‚Barrymore’, iküpölo, das yan föfalecema ai nog äbinon maifik, ämuifikom ed, ifilidölo lantäri, ädegolom ad suk söla okik. Del äbinon luimik, klu futanüpedots söla: ‚Charles’ < kleiliko äzugons donio ve lael. Pö vegäd lafik donio us yan zugöl plödio äl mar ädabinon. Us jonäds äkomädons, das söl: ‚Charles’ < istanom lä yan dü tim seimik nemödik. Pas täno ädönuföfom vegami ve lael, bi koap omik pituvon finotü veg. Jenöfot bal no peplänon: lesag hiela ‚Barrymore’, das figur futanüpedotas söla omik ävotikon, sisä ibeigolom yani äl mar, e jiniko älaiföfom vegami su tipots futas oka. Zigan seimik: ‚Murphy’: jevoda⸗tedan < äkomom pö mar ön fagot no gretik ettimo, ab bai koefot lönik omik äbinom ön stad miik demü briet. Elesagom, das älelilom vokädis, ab no äfägom ad fümükön lüodi dese kel ätonons. Mals nonik mekädama petuvons pö koap söla: ‚Charles’, e do cödot sanavana äjonon mitiri logoda ad stad ti nesevädovik (mitir sovemik, das dokan: ‚Mortimer’ < primo änezepom ad kredön, das äseatölan fo om sio äbinom flen e dunetäb sanavik omik), atos pikodidon sümptome, kel no binon plödakösömik pö brefanatemam e deadam sekü dafenükam ladik. Plän at peblöfon medü funileköt, kel ejonon maladi jäfidämik lunüpik, e büvestigacödalef elonülon sludi bai cödot sanavik. [*Setem at finikon su pad: 108*.]

XII:107:2020

PLIN SMALIK.

Kapit: 7 (2).

„Sevob planeti seimik, kö dabinom söl karmesinakölik. Neföro äsmeilom flori. Neföro älülogom steli. Neföro älelöfom eki. Neföro ädunom seimosi plä saedam. E dü del lölik dönuom, äsä ol: „Binob men fefik! Binob men fefik!”, kelos koedon svelikön omi ön pleid. Ye utan no binon men, binon garid!”

„Kin binon-li?”

„Binon garid!”

Plin smalik löliko ipaelikom sekü zun.

„Ya balionats yelas epasetikons, dü kels flors sprötons spinis. I ya balionats yelas epasetikons, dü kels jips to mesüls at fidons floris. E no binos-li fefik ad sukön tuvedoti, kikodo flors sovemo letöbidons me prodam spinas, kels neai frutons bosi? No binon-li din veütik krig jipas ta flors? Dins at üfo no binons-li fefikums e veütikums, ka saedams söla karmesinakölik bigik? E ba sevob flori ut balik in leval lölik, kel dabinon neseimo pläamo su planet obik, e flori kelik jip smalik okanon nosükön pos steifül balid; okanon nosükön vemo fasilo ün göd seimik nes suemön dämi ut, keli oblinädon. Dins et üfo no binons-li veütiks?”

Posä iredikom, äfövom:

„If lelöfoy flori, te samäd bal kela dabinon pro balionats e balionats stelas, tän lelogam onas saidon ad vedükön oyi frediki. Spikoy ninälo oke: „Flor obik binon us seimöpo…” Ab if jip efefidonöv flori, binosöv pö oy, äsif süpo stels valik ekvänikons-la! Ed atos töbo leno binon-la veütik!”

XII:108:2020

No plu äkanom fovön. Süpo äsplodülom me drens. Neit iprimon. Ileadob seatön stumis oba. Fög obik, skrub obik, soaf e dead nu äjinons lü ob binön smilöfapüliks. Te ädabinom su stel, su planet, su tal obik plin smalik, kel äsötom patrodön. Älösumob omi me brads oba. Äklädob omi in brads. Äsagob ome: „Flor, keli lelöfol, no binon in riskäd… Tefü jip olik: odäsinob pro on musuli… Odäsinob pro flor olik kiudi… Ob…” No äsevob kuratiko utosi, kelosi nog ökanob sagön ome. Älecedob obi vemo neskiliki. No äsevob, vio ökanob koedön reafön vödis obik lü om, vio ökanob dagetön kosami ko om… O! kioklänöfik binon län drenas!

Növot osökon ün yel: 2021.

FÖVOT DE PAD: 106.

Atos binon gudik, bi klülo mu veütos, das geran söla: ‚Charles’ < ulomädükonös oki ini ‚Hall’ ed ofövonös vobi gudik, kel peropon so lügiko. Üf kludod prosadik büvestigacödalefa no ifinükonöv fifümiko konotis romatik, kels päluspikons tefü jenet, täno bo äfikulosöv ad tuvön dalabotani ela ‚Baskerville Hall’. Sevedikoy, das röletan nilikün binom hisiör: ‚Henry Baskerville’, stipä nog binom lifik, sevabo son bloda yunikum söla: ‚Charles Baskerville’. Man yunik, bai nün lätik, äbinom pö Lamerikän e seivids pekomitons ad nunädön utane benofäti omik.”

Dokan: ‚Mortimer’ < äge⸗plifom gasedi okik ed äge⸗pladom oni ini pok okik.

„Ats binons jenöfots notidik, o hisiör: ‚Holmes’! tefü deadam söla: ‚Charles Baskerville’.”

Küpet.

1) Parvenans, sevabo is: els ‚nouveaux riches’.

Fövot ofovon.